

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/759/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712210329
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3712210329.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Stanislavy Miklánkovej v právnej veci navrhovateľa: Ing. O. B., nar. X.X.XXXX, bytom, T. XX, R., proti odporkyni: L. I. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, A., právne zastúpená JUDr. Pavlom Loduhom, advokátom, Slovenských partizánov 1131/51, Považská Bystrica, v konaní o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28. apríla 2015, č.k. 10C/101/2012-246, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol. Navrhovateľovi bola uložená povinnosť nahradiť odporkyni trovy konania vo výške 33,- eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 743,43,- eur k rukám právneho zástupcu odporkyne JUDr. Pavla Loduha, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľ sa svojim návrhom proti odporkyni pôvodne domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom parcely 1640/1 a v prípade, že súd dospeje k záveru, že nie je výlučným vlastníkom tejto parcely navrhol, aby súd rozsudkom určil ako vlastníkov parcely 1640/1, 1639/3 a 1637/2 všetkých spoluvlastníkov pôvodnej parcely 117/2 a to v podieloch evidovaných KN k 31.12.2011. V priebehu konania navrhovateľ svoj návrh v časti o určenie, že je výlučným vlastníkom parcely 1640/1 zbral späť a zároveň upravil svoj návrh a žiadal, aby súd určil, že výlučnými vlastníkami parciel KN C 1640/1 záhrady o výmere 264 m², KNC č. 1639/4 zastavané plochy a nádvoria o výmere 146 m², KNC 1639/3 záhrady o výmere 697 m², KNC 1637/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 37 m², všetky zapísané na LV č. 4380 k. ú. Púchov, sú R. O., rod. A. v podiele 1/2, F. M., C. XX/XX, A. v podiele 1/X-iny, L. B. O., T. XXXX/XX, R. v podiele 1/IX-ina, H. Z., O. XXXX/XX, A. v podiele 1/XX, H. M., O. XXXX/X, A., v podiele 1/XX, A. N. rod. C., ul. A. XXX/XX, A., v podiele 1/XX, C. O., S. N. XX, A., v podiele 1/XX, C. N. rod. C., ul. Z. XXX/X, A., v podiele 1/XX, G. W. rod. H., D. Z. XXXX/XX, A., v podiele 1/XX, a L. B. O., T. XXXX/XX, R. v podiele 1/16-ina. Právne vec posúdil podľa ust. § 80 písm. c/ O.s.p. a § 134 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že predpokladom úspešnosti návrhu na začatie konania o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je či nie, sú v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. po procesnej stránke skutočnosti, že účastníci majú vecnú legitímáciu a že na určenie je naliehavý právny záujem. Vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Právny záujem navrhovateľa (žalobcu) musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi: odporcom je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru navrhovateľa, teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi

účastníkmi); jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak len určovacím výrokom; jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty, resp. ohrozenie práva alebo právneho vzťahu. Naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa (žalobcu) alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým; žaloba domáhajúca sa určenia nemôže byť spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať splnenie povinnosti. Naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c/ O. s. p. je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia (nie faktického) a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nie je pritom rozhodujúce, ako táto neistota vznikla. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení právneho vzťahu alebo práva je naliehavý právny záujem zaťažuje navrhovateľa. Pre navrhovateľa to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku návrhu meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu predpokladaná citovaným zákonným ustanovením nachádza svoje vyjadrenie v petite, ktorý navrhovateľ vo svojom návrhu zvolil. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom. V našom procesnom práve platí zásada, že ak súd zamietá návrh o určenie, či tu právo alebo právny vzťah je či nie je pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na takom určení, je vylúčené, aby súčasne návrh preskúmal po stránke vecnej. Navrhovateľ sa určovacou žalobou domáha určenia, že výlučnými vlastníckymi parcelami KNC 1640/1, záhrady o výmere 264 m², KNC 1639/4 zastavané plochy a nádvoria o výmere 146 m², KNC 1639/3 záhrady o výmere 697 m², KNC 1637/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 37 m², všetky zapísané na LV č. 4380 k. ú. Púchov, sú R. O., rod. A. v podiele 1/2, F. M., C. XX/XX, A. v podiele 1/8-iny, L. B. O., T. XXXX/XX, R., v podiele 1/8-ina, H. Z., O. XXXX/XX, A. v podiele 1/8, H. M., O. XXXX/X, A., v podiele 1/8, A. N. rod. C., ul. A. XXX/IX, A., v podiele 1/8, C. O., S. N. XX, A., v podiele 1/8, C. N., rod. C., ul. Z. XXX/X, A., v podiele 1/8, G. W., rod. H., D. Z. XXXX/XX, A., v podiele 1/8, a L. B. O., T. XXXX/XX, R. v podiele 1/8-ina. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že osoby, v prospech ktorých sa navrhovateľ domáha určenia vlastníckeho práva sú pôvodný pozemnoknižný spoluvlastníci pkn parcely 117/2 k. ú. Hrabovka (R. O. rod. A.), resp. právny nástupcovia po pôvodných pkn spoluvlastníkoch (F. M. je právnym nástupcom po pôvodnej pozemnoknižnej spoluvlastníčke R. F., rod. O., H. Z., H. M. a G. W. sú právnymi nástupcami po pôvodnej pozemnoknižnej spoluvlastníčke N. H., C. O., C. N. sú právnymi nástupcami po pôvodnej pkn. spoluvlastníčke V. C.). V danom prípade súd pri určovacom petite v prospech osôb, ktoré nie sú účastníkmi konania dospel jednoznačne k záveru, že na strane navrhovateľov chýba aktívna legitímácia. Súd poukazuje na to, že určovací návrh spočívajúci v určení vlastníckeho práva môže uplatňovať (je vecne legitímovaný) len ten, koho práv a povinností sa takéto určenie týka. Takouto osobou v danom prípade je jedine navrhovateľ. Navrhovateľ sa však domáha určenia vlastníckeho práva aj v prospech osôb, ktoré nie sú účastníkmi konania a teda na strane navrhovateľov chýba aktívna legitímácia. Okrem nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľ na takomto určení (v prospech tretích osôb) nemá naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p., pretože bez tohto určenia jeho právo nie je žiadnym spôsobom ohrozené, jeho právne postavenie nie je neisté. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa v tejto časti zamietol. Pokiaľ sa týka tej časti návrhu, v ktorej sa navrhovateľ domáha určenia, že je vlastníkom podielu spolu 1/8-iny (1/16-ina + 1/16-ina) na parceliach KN C 1640/1, 1639/4, 1639/3 a 1637/2 zapísaných na LV č. 4380 k. ú. Púchov, po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel jednoznačne k záveru, že v tejto časti je návrh navrhovateľa nedôvodný. Je nesporné, že parcely KN C 1640/1, 1639/4, 1639/3 a 1637/2 zapísané na LV č. 4380 k. ú. Púchov boli vytvorené z pôvodnej pkn. Parcely 117/2 zapísanej vo vložke 98 k. ú. Hrabovka. Navrhovateľ je právnym nástupcom po pôvodnej pozemnoknižnej spoluvlastníčke pkn. Parcely 117/2 I. B.. Podiel I. B. na pkn. parcele XXX/X predstavoval 1/8-inu. V odôvodnení okresný súd uviedol, že z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že spoluvlastnícky podiel Evy B. na parcele 117/2 bol i napriek tomu, že v čase svojej smrti už nebola jeho vlastníkom, pretože bol reálne vyčlenený ako parcela 1640/2, predmetom dedenia po nej v konaní vedenom pod sp. zn. D1040/1982. Nadobúdateľom spoluvlastníckeho podielu 1/8-iny po por. I. B. na parcele pkn. 117/2 -lúka v hone Záhumnie o výmere 2646 zap. vo vl. 98. ú. Hrabovka v EN stave neidentickom sa stal navrhovateľ v podiele 1/16-iny a S. B. v podiele 1/16-iny. Po smrti S. B. sa nadobúdateľom spoluvlastníckeho podielu 1/16 na parcele KN E 117/2 stal navrhovateľ. Je nesporné, že navrhovateľ odvodzuje svoje vlastnícke právo k parcelám, zapísaných na LV č. 4380 od svojej právnej predchodkyne I. B.. Vychádzajúc z vyššie uvedeného spoluvlastnícky podiel I. B. 1/8-ina na parcele KN E 117/2 bol reálne vyčlenený ako parcela KNC 1640/2 a nemôže byť aj v parceliach zapísaných na LV

č. 4380 k. ú. Púchov . Spoluvlastnícky podiel navrhovateľa nemôže byť preto väčší ako spoluvlastnícky podiel jeho právnej predchodkyne a na navrhovateľa nemohlo prejsť viac práv ako mali jeho právni predchodcovia. Pokiaľ navrhovateľ odvodzuje svoje vlastnícke právo na nehnuteľnostiach, ktoré sú vo vlastníctve odporkyne, titulom vydržania, súd poukazuje na to, že v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka jedným zo základných predpokladov oprávnenej držby je dobrá viera držiteľa, že mu vec alebo právo patrí. Dobrá viera musí byť podložená konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že toto presvedčenie držiteľa je opodstatnené a musí trvať po celú vydržaciú dobu. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú spravidla skutočnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia veci a svedčiace o poctivosti nadobudnutia, t.j. titul uchopenia sa držby (objektívne oprávnený dôvod nadobudnutia držby). Navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal právny dôvod, na základe ktorého mal titulom vydržania nadobudnúť spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach vo vlastníctve odporkyne . Okrem toho navrhovateľ nepreukázal svoju dobromyseľnosť pri nadobudnutí vlastníckeho práva. Pokiaľ sa týka parcely KNC 1640/1, dobromyseľnosť navrhovateľa je spochybnená aj tým, že spočiatku tvrdil, že je vlastníkom parcely KNC 1640/1v celosti, keď sa určovacím petítom domáhal určenia svojho vlastníckeho práva, neskôr zmenil svoj návrh a žiadal, aby súd určil že je spoluvlastníkom tejto parcely v podiele 1/8-iny. Navrhovateľ odvodzuje nadobudnutie vlastníckeho práva od darovacej zmluvy zo dňa 25.6.1941, ktorou mala R. O. , rod. A. ako darujúca darovať svojej dcére R. Mošteňanovej polovicu parcely XXX. Predmetná darovacia zmluva však nikdy nebola zapísaná do pozemkovej knihy, nikdy nebola naplnená, čomu svedčí aj fakt, že v dedičskom konaní po R. O. ako obdarovanej bol predmetom dedenia len spoluvlastnícky podiel 1/8-iny na pkn parcele 117/2. Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti a za použitia citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka súd návrh navrhovateľa aj v tejto časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporkyňa mala v konaní plný úspech, preto jej vzniklo právo na náhradu trov konania. Trovy konania vznikli odporkyni titulom zaplateného súdneho poplatku za odvolanie proti predbežnému opatreniu vo výške 33 Eur a titulom trov právneho zastúpenia JUDr. Soni Baginovej za 3 úkony právnej služby á 58,69 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k návrhu, účasť na pojednávaní dňa 31.10.2012), 2 úkony právnej služby á 60,07 Eur (odvolanie proti nariadenému predbežnému opatreniu, účasť na pojednávaní dňa 23.7.2013), náhrada cestovných nákladov za cestu z Púchova do Považskej bystrice a späť á 20,62 Eur, náhrada za stratu času 2x 12,71 Eur, tj. 25,42 Eur, 2x 13,01 Eur tj. 26,02 Eur, 3x režijný paušál á 7,63 Eur, tj. 22,89 Eur, a 2x režijný paušál á 7,81 Eur tj. 15,62 Eur, 20% DPH zo sumy 406,78 Eur tj. 81,36 Eur , Spolu trovy právneho zastúpenia JUDr. Soni Baginovej 488,14 Eur. Odporkyni vznikli trovy konania titulom trov právneho zastúpenia JUDr. Pavla Loduha za 2 úkony právnej služby á 61,87 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie vyjadrenia dňa 27.8.2014), 1 úkon právnej služby á 64,53 Eur (účasť na pojednávaní dňa 28.4.2015), 2x režijný paušál 8,04 Eur, t.j. 16,08 Eur, 1x režijný paušál á 8,39 Eur , 20% DPH zo sumy 212,74 Eur, t.j. 42,55 Eur. Spolu trovy právneho zastúpenia 255,29 Eur. Odporkyňa si uplatnila náhradu trov konania titulom zloženého preddavku na znalecké dokazovanie vo výške 150 Eur. Keďže preddavok na znalecké dokazovanie odporkyňa nezložila, súd jej náhradu týchto trov konania nepriznal.

Rozsudok okresného súdu v zákonom stanovenej lehote napadol odvolaním navrhovateľ, prostredníctvom právneho zástupcu, v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c/, d/, f O.s.p. a žiadal rozsudok zrušiť v celom rozsahu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a vec vrátiť na ďalšie konanie. V prípade, že krajský súd rozsudok nezruší, navrhuje, aby súd rozsudok zmenil tak, že odporkyňa nie je vlastníčkou parciel KN C 1640/1, 1639/4, 1639/3 a 1637/2 o celkovej výmere 1144 m² , k.ú. Púchov alebo výlučnými vlastníkmi parciel 1639/4, 1639/3 a 1637/2 o celkovej výmere 1144 m², k.ú. Púchov sú: R. O., rod. A. podiel 1, M. F., C. XX/XX, A., nar. XX.XX.XXXX, podiel X/X, O. B., L., T. XXXX/XX, R., nar. XX.XX.XXXX, podiel X/XX, Z. H., O. XXXX/XX, A., nar. XX.XX.XXXX, podiel X/XX, M. H., O. XXXX/X, A., nar. XX.XX.XXXX, podiel X/XX, N. A., rod. C., Ul. A. 94X/XX, A., nar. XX.XX.XXXX, podiel v X/XX, O. C. , S.- N. XX, A. , nar. XX.XX.XXXX, podiel X/XX, N. C., rod. C., Ul. Z. XXX/X, A., nar. XX.XX.XXXX, podiel X/XX, W. G., rod. H., D. slobody XXXX/XX, A., nar. XX.XX.Q., podiel X/XX alebo podielovým vlastníkom parciel KN C č. XXXX/X, 1639/4, 1639/3 a 1637/2 o celkovej výmere 1144 m² , k.ú. Púchov v podiele 1/8 je navrhovateľ. Súčasne si uplatnil trovy konania. Namietal, že okresný súd nepoužil správne ustanovenie § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka v súvislosti s nedostatkom aktívnej legitímácie a naliehavým právnym záujmom ostatných spoluvlastníkov k spoločnej veci . Poukázal na postup súdu, ktorý dňa 24.02.2015 zmenil zákonnú sudkyňu bez informovania navrhovateľa a podpisu súdu na č.l. 220 spisu ako i skutočnosť, že súd vec opätovne prejednal, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo v inom súdnom konaní- res iudicata. K tvrdeniu súdu o nedostatku aktívnej legitímácie ostatných osôb okrem navrhovateľa uvádza, že predmetné parcely KN C č. 1640/1, 1639/4, 1639/3 a 1637/2 sa pred zápisom

vydržania do katastra nachádzali v podielovom spoluvlastníctve osôb ako súčasť parcely KN E č. 117/2, vedené na pôvodnom LV č. 4354 pre k.ú. Púchov. Súd môže rozhodnúť o vydržaní len ako o celku a ak neboli splnené podmienky, musí sa vlastníctvo uviesť do pôvodného stavu. Všetci spoluvlastníci nemusia byť uvedení ako účastníci konania, inak by to bolo v rozpore s princípmi právneho štátu ako i v rozpore s princípom solidarity spoluvlastníctva. Poukázal na rozhodnutie 4C/99/2012-141, z ktorého vyplýva, že predmetom predaja bol len spoločne nadobudnutý majetok počas manželstva- stavby a tam podiel 1/8 na parcele č. 117/2 jednoznačne nebol.. B. nikdy neprestala byť vlastníčkou 1/8 podielu na parcele 117/2. Poukázal na právoplatné rozhodnutie o dedičstve Štátneho notárstva v Považskej Bystrici zo dňa 30.8.1982, na základe ktorého navrhovateľ a jeho brat S. B., nadobudli každý spoluvlastnícky podiel 1/8 na parcele č. 117/2. Žiadal, aby odvolací súd prvýkrát preskúmal, či vyhlasovateľ splnil zákonom stanovené podmienky vydržania, resp. či vydržiteľom predložené dokumenty sú pravdivé a zodpovedajúce zákonom SR. Vydržiteľka nepreukázala nadobudnutie oprávnenej držby predmetných nehnuteľností, pričom v čase spísania notárskej zápisnice o vydržaní mali označené parcely odporkyňou zákonných vlastníkov evidovaných k tým istým parcelám v KN E.

Krajský súd preskúmal vec v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov podľa § 212 ods. 1 O.s.p., a dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd podrobne preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi okresného súdu. Z daného titulu si krajský súd osvojil aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Navrhovateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne podstatné okolnosti, ktoré by mohli prívodiť zmenu napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia krajský súd dodáva.

Z podaného odvolania vyplýva, že navrhovateľ namieta vadu konania, ktorá predchádzala vydaniu rozhodnutia okresného súdu, že vo veci rozhodol nezákonný sudca.

I. Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nemožno nikoho odňať jeho zákonnému sudcovi.

Princíp nebyť odňatý zákonnému sudcovi bol v občianskom súdnom konaní premietnutý aj do ustanovenia § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p, podľa ktorého súd rozhodnutie zruší, len ak g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Súdna prax je jednotná v tom, že súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca.

Koho treba považovať za zákonného sudcu a akým spôsobom možno vykonať jeho zmenu, upravuje ustanovenie § 3 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

Ústavný súd opakovane, v rozhodnutiach uvádza, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prejednanie a rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce súdu / napr. I. ÚS 52/97, II. 47/99, II. 118/02, III.ÚS 46/2012, IV. ÚS 161/08/, bol pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný konať a rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu oprávneného konať a rozhodnúť určitý druh súdnej agendy.

Opatrením predsedníčky Okresného súdu Považská Bystrica č. Spr 346/2015 zo dňa 23.februára 2015, s prihliadnutím na znížený stav sudcov Okresného súdu Považská Bystrica a v súlade s pravidlami určovania zákonného sudcu bod 6 písmeno a/ Rozvrhu práce Okresného súdu Považská Bystrica na rok 2015, bol rozdelený náhodným výberom veci senát Mgr. Júlie Stuhlmann- Podobovej, medzi ostatných sudcov v zodpovedajúcom pomere, v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami, z dôvodu nástupu zákonnej sudkyne Mgr. Júlie Stuhlmann- Podobovej na materskú dovolenku.

II. Ustanovenie § 159 ods. 3 OSP ustanovuje, že len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej teda bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. V zmysle tohto zákonného ustanovenia ide o rovnakú (tú istú) vec vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých účastníkov. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t.j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ak majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

Prekážka *res iudicata* (právoplatne rozhodnutej veci), ktorá vylučuje, aby súd vec znova prejednal, je vyslovená v ustanovení § 159 ods. 3 OSP. K jej porušeniu dôjde vtedy, ak sú súčasne splnené tri podmienky: 1. začne sa opätovne konať, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté, 2. začne sa opätovne konať medzi tými istými účastníkmi, 3. a o tej istej veci. Za tú istú vec v zmysle § 159 ods. 3 OSP treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Pokiaľ ide o rozhodnutie o určovacej žalobe [§ 80 písm. c) OSP], pre posúdenie toho, či zakladá prekážku rozsúdenej veci, bude rozhodujúci aj právny stav záväzne určený jeho obsahom. Ak rozhodnutie vyznie tak, že podľa neho právo alebo právny vzťah, prípadne povinnosť existuje (neexistuje), je tým daná prekážka *res iudicata* pre novú určovaciu žalobu. Ak ale určovacia žaloba bola zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi, nejde o rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku rozsúdenej veci podľa § 159 ods. 3 OSP. O taký prípad ide aj v skúmanej veci, nakoľko rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29. apríla 2014 bol návrh o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietnutý len z dôvodu, že navrhovatelia na takomto určení nemajú naliehavý právny záujem. Nimi tvrdené právo na základe skutočností v návrhu uvedených vlastne ani nepreskúmal, čo je zrejme z odôvodnenia rozhodnutia. Nemožno preto skonštatovať, že označený rozsudok je takým rozhodnutím o veci, ktoré by bránilo prejednaniu novej žalobe o určenie vlastníckeho práva k tej istej nehnuteľnosti / uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 01.03.2004, sp.zn. 2 Cdo 105/2003/.

Záverom krajský súd poukazuje na uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 27. novembra 2013, č.k. 17Co/689/2013-160, ktorým súd zmenil uznesenie okresného súdu tak, že návrh odporkyne na prerušenie konania zo dňa 23.07.2013 zamietol, kde v odôvodnení konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva, že všetky tri pozemkové nehnuteľnosti, zapísané v registri „C“ katastra nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania, nie sú identické s nehnuteľnosťou parc. „E“ č. 117/2, ktorá je predmetom konania 4C/99/2012/ návrh bol zamietnutý z dôvodu, že navrhovatelia nemajú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., nakoľko sa domáhali určenia, že odporca nie je vlastníkom podielu 1/8 na parcele KN E 117/2/ ,vzhľadom na okruh účastníkov v tomto konaní a navrhovateľom požadované určenie vlastníctva aj v prospech osôb, odlišných od účastníkov konania, bolo možné o návrhu rozhodnúť bez ohľadu na výsledok sporu 4C/99/2012. Ak súd právoplatným rozhodnutím zamietne určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c/ O. s. p. bez toho, aby záväzne posúdil existenciu / neexistenciu/ práva alebo právneho vzťahu medzi účastníkmi, nejde o rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku právoplatne rozhodnutej veci podľa § 159 ods. 3 O.s.p. pre novú určovaciu žalobu.

III. Námietky navrhovateľa k osobe znalca nie sú dôvodné, nakoľko tieto mohol navrhovateľ uplatniť v priebehu konania. Rovnako okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej predložený spis na krajský súd na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu o ustanovení znalca, v časti stanovenia preddavku.

IV. Podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaduje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr

súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a .

Nie je možné prihliadať na odvolacie námietky navrhovateľa na preskúmanie podmienok vydržania odporkyňou ako i pravdivosť predložených dokumentov vznesené až v priebehu odvolacieho konania s poukazom na neúplnú apeláciu. Na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr krajský súd neprihliadal, s poukazom na ust. § 120 ods. 4 O.s.p.

V. Návrh na určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie, je úspešný, ak sú z procesného hľadiska splnené dve podmienky a to účastníci konania musia mať vecnú legitímáciu a navrhovateľ musí mať na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Vecná legitímácia (aktívna či pasívna) je stav vyplývajúci z hmotného práva. To znamená, že účastník konania je nositeľom práva, resp. povinností, o ktoré v súdnom konaní ide a je jedným z predpokladov úspešnosti žaloby na určenie. Vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má predovšetkým ten, kto je zúčastnený právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide.

Ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu; preto súd po zaujatí záveru, že na strane navrhovateľov chýba aktívna legitímácia , nakoľko navrhovateľ sa domáhal určenia vlastníckeho práva aj v prospech osôb , ktoré nie sú účastníkmi konania, zamietne takýto návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. O splnení podmienky naliehavého právneho záujmu je možné však uvažovať iba v prípade, ak bude výrok súdneho rozhodnutia spôsobilý vystihnúť úplný obsah hmotným právom vymedzeného vzťahu, čo logicky predpokladá, že bude záväzný pre všetky jeho subjekty. Tak tomu môže byť zásadne iba vtedy, ak všetky tieto subjekty budú aj účastníkmi príslušného súdneho konania, keďže výrok právoplatného rozsudku, ak nejde o rozsudok o osobnom stave, je záväzný (§ 159 ods. 2 O.s.p.) iba pre účastníkov konania. Z toho vyplýva, že žaloba o určenie vlastníctva, ktorá smeruje naopak proti subjektu, ktorý v katastri nehnuteľností ako vlastník zapísaný nie je, z týchto záverov úspešný argument na preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení čerpať nemôže.

Predpokladom úspešnosti určovacej žaloby v zmysle ust. § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku je vecná legitímácia. Vecná legitímácia je hmotnoprávny stav, ktorého existencia zakladá žalovateľnosť nároku. Správne uzavrel okresný súd , že navrhovateľ sa domáhal určenia vlastníckeho práva aj v prospech osôb / pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov/ , ktoré nie sú účastníkmi konania a teda na strane navrhovateľov chýba aktívna legitímácia / uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. januára 2011, sp. zn. 5 M Cdo 1/2010/. Pôvodní pozemnoknižní vlastníci nie sú v tomto konaní aktívne vecne legitimovaní, pretože rozhodnutie súdu nemá žiadny dopad na ich práva a povinnosti, t.j. nezakladá, nemení ani neruší žiadne práva či povinnosti týchto subjektov vo vzťahu k navrhovateľovi a súčasne takéto subjekty ani nijakým spôsobom nezasahujú do sféry navrhovateľa/ rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.februára 2016, sp.zn. 5 Cdo 99/2013/.

Krajský súd zdôrazňuje, že vo vzťahu k nepreukázaniu vecnej aktívnej legitímácie na strane navrhovateľa už nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími odvolacími námietkami zo strany navrhovateľa v prejednávanej veci.

VI. Z obsahu spisu krajský súd zistil, že spoluvlastnícky podiel matky navrhovateľa na parcele 117/2, i napriek skutočnosti, že bol prejednaný v rámci dedičského konania po poručiteľke, I.j, v čase smrti I. B. nebola jeho vlastníčkou. Táto skutočnosť vyplýva priamo z rozhodnutia Štátneho notárstva v Považskej Bystrici zo dňa 24.5.1971 sp. zn. Nsn dd 1/69-41 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.7.1971 sp. zn. 13 Co 421/71-45, ktoré rozhodlo o predaji nehnuteľností zapísaných v pozemkovej knihe k. ú. Hrabovka , vo vl. č. 98, A - ako lúka v hone , záhumnie , pod B 3/b v podiele 1/8 na povinnú I. B. , rod. O., podľa EN ako parc.č. 117/1 , lúka o výmere 438 m2 na užívateľa O. B.. Dňa 17.8.1971 vydalo Štátne notárstvo v Považskej Bystrici potvrdenie sp. zn. Nsn 1/69 , ktorým potvrdilo podľa § 86 ods. 2 notárskeho poriadku, že jeho právoplatným rozhodnutím zo dňa 24.5.1971 , č. Nsn dd 1/69 pri výkone rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23.1.1968 č. 9Co 641/66-145 nadobudol O. B. do vlastníctva nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe k. ú. Hrabovka vo vl. č. 98- A p.č. 117/2 ako lúka v hone Záhumnie pod B 3/b v 1/8 patriacu povinnej I. B. rod. O., podľa EN ako p.č. 117/1 lúka o výmere 438 m2 . Potvrdenie bolo podkladom pre zápis vlastníckeho práva v evidencii nehnuteľností podľa § 102 ods. 3 z.č. 95/63 Zb. Znalec Ing. František Skušek, ustanovený v predmetnom konaní v znaleckom nákrese zakreslil stav v evidencii nehnuteľnosti v pôvodnom stave ako

i v súčasnom. Konštatoval, že v roku 1979 došlo k prečíslovaniu parciel EN, ktorá zodpovedá terajšiemu C KN, napr. parcela EN č. 117/2 v roku 1979 na EN č. 1640/2, v r. 1990 prevzaté do operátu CKN ako č. 1640/2. Parcela C KN č. 1640/1 bola totožná s časťou par. P KN č. 117/2. Parcela KN E 1640/2 bola predmetom dedičského konania po otcovi navrhovateľa, O. B. a jej nadobúdateľom sa stal navrhovateľ v 1 a jeho brat S. B. v 1. V súčasnej dobe je navrhovateľ vlastníkom v celosti parcely KN C 1640/2, zastavané plochy a nádvoria o výmere 452 m² / podiel 1 nadobudol po smrti brata S. B./.

Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka, do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Dobromyseľnosť ako vnútorný psychický stav nie je možné priamo dokázať, je možné ju posudzovať len z okolností, v ktorých sa tento psychický stav navonok prejavuje. Základným rozlišujúcim kritériom je to, či držiteľ pri normálnej opatrnosti, ktorú je možné so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu na každom subjekte rozumne požadovať, nemal a nemohol mať, alebo mal a mohol mať pochybnosti o tom, že mu vec, ktorú fakticky ovláda, patrí. Skutočnosť, či držiteľ veci je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne a nielen zo subjektívneho hľadiska, t.j. z hľadiska osobného presvedčenia samotného držiteľa.

Pokiaľ sa navrhovateľ bránil tvrdením, že sporné nehnuteľnosti nadobudol vydržaním, krajský súd sa stotožňuje s právnym názorom okresného súdu, že navrhovateľ nepreukázal právny dôvod, na základe ktorého mal titulom vydržania nadobudnúť spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach vo vlastníctve odporkyne a nepreukázal ani svoju dobromyseľnosť pri nadobudnutí vlastníckeho práva, ako jeden zo základných predpokladov vydržania / rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. januára 2016, sp.zn. 4 Cdo 506/2015/. Povinnosť tvrdiť a preukázať tieto okolnosti zaťažujú toho, kto tvrdí, že došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním, teda navrhovateľa. Dobrá viera navrhovateľa ako držiteľa sa musí vzťahovať ku všetkým právnym skutočnostiam, ktoré majú za následok nadobudnutie veci alebo práva, ktoré sú predmetom držby, teda i k existencii písomnej darovacej zmluvy tak, ako to uvádza navrhovateľ s tvrdením, že nadobudnutie vlastníckeho práva odvodzuje od darovacej zmluvy zo dňa 25.6.1941, ktorou mala Zuzana O., rod. A. ako darujúca darovať svojej dcére R. O. polovicu parcely 117.

Za právne významnú považuje krajský súd tú skutočnosť, že navrhovateľ nemohol nadobudnúť sporné nehnuteľnosti vydržaním, keď matka navrhovateľa nebola v čase smrti ich vlastníčkou, keď svoj podiel predala Martinovi B., otcovi navrhovateľa. O tejto skutočnosti vydalo Štátne notárstvo v Považskej Bystrici potvrdenie, ktoré je právoplatným rozhodnutím a s poukazom na ust. § 135 Občianskeho súdneho poriadku je súd týmto rozhodnutím viazaný.

Vo zvyšku v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. krajský súd poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie okresného súdu, s ktorým sa stotožňuje.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyni krajský súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si návrhom na ich priznanie tieto neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.